

sættes paa et overordentligt Ting, og foreslaar derfor under Nr. 16, at den sidstnævnte Bestemmelse udgaar.

Medens det nuværende Antal af Herreds-, By- og Birke-*Retskredse* er 130, have de fleste af de ældre Lovforslag om Domsmagtens Ordning indskrænket Tallet af de tilsvarende ny Retskredse til 58. Da de foreslog 1 Dommer og 1 Politimester i hver Retskreds, blev det altsaa kun 116 Embedsmænd, som afløste 130 (eller den Gang 129). Dette vilde i Henseende til Udgifterne have været gunstigt, hvis man ikke samtidig havde foreslaaet ny Retskriverembeder; men at formindske Antallet ikke blot af Retter, men ogsaa af Retskontorer m. v. til 58, vilde for Befolkningen i alt Fald være meget ugunstigt. Den tredie Retsplejekommission havde Øje herfor og foreslog Retskredsens Tal sat til 103. Men da Kommissionen blev ved Systemet: 1 Dommer og 1 Politimester i hver Retskreds, kom den til et Antal af 206 Embedsmænd til Afløsning af 130. Dette kan Udvalgets Flertal ikke anse for rimeligt.

Her at finde en Ordning, der tager tilbørligt Hensyn baade til *Statskassens* og til *Befolkningens* Interesser, er en Opgave, der frembyder betydelige Vanskeligheder. Saa længe man forbliver ved den tilvante Forestilling, at Skifteforvaltning, Tinglæsning, Auktionsvæsen og Fogedforretninger skulle udgøre Retsforretninger, og at de altsaa ved Adskillelsen af dømmende og forvaltende Forretninger maa henlægges til Dommeren og ikke kunne henlægges til Øvrigheden, synes Opgaven endog at være uløselig. Først naar man tager med i Betragtning, at denne Forestilling, hvor tilvante den end er, dog i og for sig er vilkaarlig, mindskes Vanskelighederne. Det, som det er Befolkningen magtpaaliggende ikke at faa fjernet fra sig, er nemlig ikke saa meget Rettergangen som langt mere Tinglæsnings-, Skifte-, Foged- og Auktionsforretninger samt tillige Notarialforretning-

ger, Udskrivningsvæsen, Andragende-, Erklærings-, Underholds- og andre Øvrigheds-sager. Naar da disse Forretninger holdes sammen hos een — administrativ — Embedsmand (der ligesom hidtil tillige er Politimester), og Stederne for de Statskontorer, hvor disse Forretninger besørges, forblive væsentlig de samme som nu, er Befolkningens Interesse i den Henseende saa nogenlunde varetaget. Naar saa endvidere Retskredsens Tal sættes til 1 for hver 2 Øvrighedskredse, hvorved man vil faa omtrent 150 ny Embeder til Afløsning af 130 gamle, altsaa en Tilgang af kun omtrent 20 i Stedet for en Tilgang af 76 som efter Kommissionens Forslag, saa ville ogsaa Statskassens Interesser kunne siges at være efter Omstændighederne varetagne.

Den foreslaaede Henlæggelse af Skifte-, Auktions-, Foged- og Tinglæsningsforretninger fra Dommeren til Øvrigheden anbefaler sig for øvrigt ogsaa af Hensyn til *Dommerens Stilling*, idet denne bliver langt *renere*, naar de nævnte Forretninger, hvis Natur dog overveiende er forvaltende, adskilles fra hans Gerning.

Dette gælder først i Henseende til *Dommerens Stilling over for Regeringen*; thi naar *vor Grundlov*, i Lighed med alle andre Nutidsforfatninger, lægger Vægt paa den dømmende Myndigheds Uafhængighed af den forvaltende, og det netop er en af det foreliggende Lovforslags Hovedopgaver at faa denne Uafhængighed af Regeringen gennemført, er det jo dog egentlig en ufuldkommen Gennemførelse af det, som tilsigtes, naar man lader Dommeren vedvarende udføre en hel Række af Stats-hverv, som efter deres Karakter uundgaaelig maa holde ham under nogen Regeringsindfyldelse. Men det gælder ikke mindre i Henseende til *Dommerens Stilling over for Befolkningen*; thi selv om Dommeren *handler* uafhængigt af en Regeringsvillie, er det ikke dermed givet, at Befolkningen *følger sig overbevist derom*, og denne for hele Retstilstanden saa overordentlig vigtige Tillid til *Dommerens* Uafhængighed af de regerende, vil styrkes at ved, at han kun har *Dommergerning* at